

Czwartek, 25 marzec 2021

P9_TA(2021)0114

Sprawozdania dotyczące Macedonii Północnej za lata 2019–2020**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego Macedonii Północnej za lata 2019–2020 (2019/2174(INI))**

(2021/C 494/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 28 czerwca 2018 r., konkluzje Rady z 18 czerwca 2019 r. oraz konkluzje Rady Europejskiej z 17–18 października 2019 r. odraczające podjęcie decyzji o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych z Republiką Macedonii Północnej i Republiką Albanii,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 26 marca 2020 r. w sprawie otwarcia negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią, w których to konkluzjach poparto konkluzje Rady z 25 marca 2020 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia,
- uwzględniając układ o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy pomiędzy Republiką Bułgarii a Republiką Macedonii Północnej, podpisany 1 sierpnia 2017 r. i ratyfikowany w styczniu 2018 r.,
- uwzględniając umowę końcową w sprawie rozstrzygnięcia rozbieżności opisanych w rezolucjach Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 817 (1993) i 845 (1993), rozwiązania umowy przejściowej z 1995 r. i ustanowienia partnerstwa strategicznego między Grecją a Macedonią Północną 17 czerwca 2018 r., znaną również jako porozumienie znaną Prespy,
- uwzględniając deklarację z Sofii ze szczytu UE–Bałkany Zachodnie z 17 maja 2018 r. i załączony do niej program działań priorytetowych z Sofii,
- uwzględniając szczyt UE–Bałkany Zachodnie, który odbył się w ramach procesu berlińskiego 10 listopada 2020 r.,
- uwzględniając przystąpienie Macedonii Północnej do NATO 27 marca 2020 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z 5 lutego 2020 r. „Usprawnienie procesu akcesyjnego – wiarygodna perspektywa członkostwa w UE dla państw regionu Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0057),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2020 r. pt. „Plan gospodarczo-inwestycyjny dla Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0641), załącznik do niego oraz dokument roboczy służb Komisji pt. „Wytyczne wdrażania strategii ekologicznej dla Bałkanów Zachodnich”,
- uwzględniając komunikat Komisji z 29 maja 2019 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2019 r. (COM(2019)0260) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Sprawozdanie za rok 2019 dotyczące Macedonii Północnej” (SWD(2019)0218),
- uwzględniając deklarację z Zagrzebia, przyjętą na szczycie UE–Bałkany Zachodnie, który odbył się w trybie wideokonferencji 6 maja 2020 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z 5 czerwca 2020 r. w sprawie zacieśnienia współpracy z partnerami z Bałkanów Zachodnich w dziedzinie migracji i bezpieczeństwa,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki z 8 kwietnia 2020 r. pt. „Komunikat w sprawie światowej reakcji UE na COVID-19” (JOIN(2020)0011), a także komunikat Komisji z 29 kwietnia 2020 r. pt. „Wsparcie dla regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz ożywienie gospodarcze po pandemii” (COM(2020)0315),
- uwzględniając komunikat Komisji z 6 października 2020 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2020 r. (COM(2020)0660) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Sprawozdanie za rok 2019 dotyczące Macedonii Północnej” (SWD(2020)0351),

Czwartek, 25 marzec 2021

- uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach 19–20 czerwca 2003 r.,
  - uwzględniając szczyt procesu berlińskiego w Sofii w 2020 r., któremu współprzewodniczyły Bułgaria i Macedonia Północna,
  - uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z 16 grudnia 2005 r. o przyznaniu Macedonii Północnej statusu kraju kandydującego do członkostwa w UE,
  - uwzględniając porozumienie z Prżina osiągnięte między czterema głównymi partiami politycznymi w Skopje 2 czerwca i 15 lipca 2015 r., a także czterostronne porozumienie w sprawie jego wdrożenia z 20 lipca i 31 sierpnia 2016 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 25 listopada 2020 r. w sprawie wzmocnienia wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform⁽¹⁾,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie posłów do Parlamentu Europejskiego dotyczące negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią z 8 grudnia 2020 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 24 października 2019 r. w sprawie rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną i Albanią⁽²⁾,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie tego kraju,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0040/2021),
- A. mając na uwadze, że Macedonia Północna czyni stałe postępy na drodze do członkostwa w UE i wykazuje pod tym względem zdecydowane zaangażowanie, wzmacniając klimat wzajemnego zaufania, co doprowadziło do przyjęcia przez Radę Europejską 26 marca 2020 r. decyzji o rozpoczęciu negocjacji akcesyjnych;
- B. mając na uwadze, że Macedonia Północna powinna być oceniana indywidualnie, w odniesieniu do postępów poczynionych przez nią samą pod względem spełnienia kryteriów ustanowionych przez Radę Europejską, a tempo i jakość reform decydują o harmonogramie przystąpienia do UE; mając na uwadze, że perspektywa członkostwa w UE była podstawową zachętą do reform, a proces rozszerzenia odegrał decydującą rolę w stabilizacji Bałkanów Zachodnich;
- C. mając na uwadze, że praworządność stanowi główny punkt odniesienia przy ocenie stanu przeobrażeń demokratycznych i postępów na drodze do przystąpienia do UE;
- D. mając na uwadze, że podjęta w dniach 17–18 października 2019 r. decyzja Rady Europejskiej o odroczeniu podjęcia negocjacji akcesyjnych z Macedonią Północną doprowadziła do destabilizacji politycznej w tym kraju i przyspieszonych wyborów w 2020 r.;
- E. mając na uwadze, że 1 lipca 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt ram negocjacyjnych;
- F. mając na uwadze, że niewłaściwe wykorzystanie procesu akcesji do rozstrzygania sporów kulturowo-historycznych przez państwa członkowskie UE stworzyłoby niebezpieczny precedens dla przyszłych procesów akcesyjnych pozostałych krajów Bałkanów Zachodnich, w szczególności z uwagi na kontekst historyczny regionu;
- G. mając na uwadze, że kraj ten utrzymuje stały postęp w przyjmowaniu reform wymaganych przez UE, w szczególności w kluczowych obszarach, takich jak praworządność, walka z korupcją i zorganizowaną przestępczością, służby wywiadowcze, reforma administracji publicznej oraz funkcjonowanie instytucji i procedur demokratycznych;
- H. mając na uwadze, że należy podjąć dalsze konsekwentne działania w zakresie strategicznych reform związanych z UE, wymagających wspólnego zaangażowania wszystkich przywódców i zainteresowanych stron;
- I. mając na uwadze, że UE pozostaje w pełni zaangażowana w poparcie podjętego przez Macedonię Północną strategicznego wyboru dotyczącego integracji europejskiej, a ostatecznie członkostwa w UE, opartego na praworządności, wieloetnicznej harmonii i stosunkach dobrosąsiedzkich, zgodnie z agendą z Salonik dla Bałkanów Zachodnich z 2003 r.;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0320.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0050.

Czwartek, 25 marzec 2021

- J. mając na uwadze, że zaangażowanie UE na Bałkanach Zachodnich jest większe niż w jakimkolwiek innym regionie i świadczy o wzajemnym strategicznym zobowiązaniu;
- K. mając na uwadze, że UE powinna nadal promować inwestycje i rozwijać stosunki handlowe z Macedonią Północną, gdyż rozwój gospodarczy tego kraju ma zasadnicze znaczenie;
- L. mając na uwadze, że UE jest zdecydowanie głównym partnerem handlowym Macedonii Północnej, odpowiadającym za 75 % wywozu z tego kraju i 62 % przywozu do niego, i zapewnia największą pomoc finansową – od 2007 r. kraj ten skorzystał z ponad 1,25 mld EUR w ramach unijnego finansowania przedakcesyjnego;
- M. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 mocno uderzyła w gospodarkę Macedonii Północnej, a środki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa negatywnie wpłynęły na budżet państwa;
- N. mając na uwadze, że UE zaoferowała Macedonii Północnej maksymalne wsparcie w celu złagodzenia skutków pandemii COVID-19, uruchamiając 66 mln EUR na pilne potrzeby zdrowotne oraz odbudowę gospodarczą i społeczną po pandemii; mając na uwadze, że UE udostępniła Macedonii Północnej do 160 mln EUR w ramach pomocy makrofinansowej;
- O. mając na uwadze, że UE przeznaczyła 3,3 mld EUR na walkę z pandemią koronawirusa na Bałkanach Zachodnich, w tym 38 mln EUR w postaci natychmiastowego wsparcia dla sektora zdrowia, 467 mln EUR na budowanie odporności systemów opieki zdrowotnej i łagodzenie społeczno-gospodarczych skutków, 750 mln EUR na pomoc makrofinansową, 385 mln EUR na wsparcie dla sektora prywatnego i jego ożywienie oraz 1,7 mld EUR w postaci pożyczek preferencyjnych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego;
- P. mając na uwadze, że przez Macedonię Północną nadal prowadzi jeden z głównych szlaków tranzytowych nielegalnej migracji;
- Q. mając na uwadze, że współpraca regionalna między krajami Bałkanów Zachodnich ma kluczowe znaczenie dla utrzymania i wzmocnienia ich stabilności oraz zwiększenia dobrobytu w regionie; mając na uwadze, że relacje dobrosąsiedzkie są niezbędne dla postępów Macedonii Północnej na drodze do przystąpienia do UE;
- R. mając na uwadze, że porozumienie z nad Prespy i traktat o dobrym sąsiedztwie to przełomowe porozumienia, które zapewniły model stabilności i pojednania w całym regionie Bałkanów Zachodnich oraz poprawiły klimat stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej;
- S. mając na uwadze, że Rada Europejska nie zatwierdziła dotychczas ram negocjacyjnych dla Macedonii Północnej, co zagraża wiarygodności Unii oraz zmniejsza zdolności transformacyjne UE na Bałkanach Zachodnich;
- T. mając na uwadze, że w marcu 2020 r., po wejściu w życie historycznego porozumienia z nad Prespy oraz układu o przyjaźni między Macedonią Północną i Bułgarią, Macedonia Północna stała się 30. państwem członkowskim NATO, a UE postanowiła również podjąć negocjacje w sprawie członkostwa;
- U. mając na uwadze, że przystąpienie do NATO w 2020 r. stanowi wyraźny krok w kierunku większej stabilności, interoperacyjności oraz integracji w dziedzinie obrony ze społecznością euroatlantycką, zwiększający szanse na ostateczne przystąpienie do UE;
- V. mając na uwadze, że konferencja w sprawie przyszłości Europy może przysłużyć się ambicjom krajów Bałkanów Zachodnich dotyczącym przystąpienia do UE;
- W. mając na uwadze, że pełne członkostwo Macedonii Północnej w UE leży w interesie samej Unii ze względów politycznych, bezpieczeństwa i gospodarczych;
1. z zadowoleniem przyjmuje wyraźne strategiczne ukierunkowanie i zaangażowanie Macedonii Północnej w integrację z UE, które przejawia się ciągłym wdrażaniem reform związanych z przystąpieniem oraz dążeniem do rozstrzygnięcia problemów dwustronnych z sąsiednimi krajami;
  2. ponawia swoje pełne poparcie dla zobowiązania podjętego na szczycie Rady Europejskiej w Salonikach w 2003 r., że przyszłość krajów Bałkanów Zachodnich leży w UE;
  3. apeluje do państw członkowskich UE o wywiązanie się z obietnic i wykazanie jasnej woli politycznej, co umożliwi Radzie zatwierdzenie ram negocjacyjnych i jak najszybsze zorganizowanie pierwszej konferencji międzyrządowej z Macedonią Północną, aby zapobiec dalszym opóźnieniom, potwierdzając wiarygodność, obiektywność i rzetelność procesu akcesyjnego;

Czwartek, 25 marzec 2021

4. przypomina państwom członkowskim, że polityka rozszerzenia musi opierać się na obiektywnych kryteriach i nie mogą jej wstrzymywać jednostronne interesy; powtarza, że polityka rozszerzenia UE jest najskuteczniejszym instrumentem polityki zagranicznej Unii i że jej dalszy demontaż może prowadzić do niestabilności sytuacji w bezpośrednim sąsiedztwie UE;
5. wyraża solidarność z obywatelami Macedonii Północnej i uważa za ważne zapewnienie ciągłości zaangażowanego i czynnego poparcia dla postępów Macedonii Północnej na drodze do członkostwa w Unii Europejskiej;
6. z zadowoleniem odnotowuje, że w 2023 r. Macedonia Północna będzie sprawować przewodnictwo w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE);
7. uważa, że konferencja w sprawie przyszłości Europy powinna odpowiednio obejmować i w stosownych przypadkach aktywnie angażować przedstawicieli Macedonii Północnej i innych krajów Bałkanów Zachodnich, zarówno na szczeblu administracji rządowej, jak i społeczeństwa obywatelskiego, w tym młodzieży;
8. wzywa władze i partie polityczne Macedonii Północnej do utrzymywania jednomyślnych starań na rzecz umacniania demokracji i procesu transformacji, dalszej walki z korupcją i wzmocnienia praworządności, stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej, przy jednoczesnej poprawie klimatu dla wolności mediów i społeczeństwa obywatelskiego;
9. przypomina, że postępy w negocjacjach akcesyjnych prowadzonych zgodnie ze zmienioną metodyką rozszerzenia nadal zależą od trwałych, dogłębnych i nieodwracalnych reform w najważniejszych obszarach;

Praworządność

10. podkreśla nadrzędne znaczenie utrzymania praworządności poprzez reformy sądownictwa oraz konsekwentne ściganie korupcji na wysokim szczeblu oraz siatek przestępczych;
11. wyraża uznanie dla postępów osiągniętych w realizacji „priorytetów dotyczących pilnych reform” oraz działań podejmowanych w następstwie zaleceń Komisji Weneckiej i grupy ekspertów wyższego szczebla ds. systemowych kwestii praworządności;
12. uznaje przyjęcie ustawodawstwa dotyczącego zapobiegania korupcji i konfliktom interesów, lobbingu, dostępu do informacji, ochrony sygnalistów, prokuratury i wzywa do jego skutecznego i stałego wdrażania;
13. odnotowuje przyjęcie przez rząd dwóch planów reform, a mianowicie programu „Europa w domu” i planu działania w zakresie walki z korupcją, które mają na celu usprawnienie programu reform w wybranych obszarach priorytetowych w ramach klastra zasad podstawowych zmienionej metodologii akcesyjnej;
14. przypomina, że potrzebne są wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do zapewnienia skutecznych i spójnych mechanizmów odstraszenia, zapobiegania, wykrywania, prowadzenia proaktywnych dochodzeń oraz nakładania sankcji na osoby pełniące funkcje publiczne, z zastosowaniem środków dotyczących konfliktu interesów, lobbingu, kodeksów etycznych i ochrony sygnalistów;
15. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie stanowiska wicepremiera ds. przeciwdziałania korupcji i przestępczości, zrównoważonego rozwoju i zasobów ludzkich jako oznakę wyraźnego zaangażowania politycznego w rozwiązanie tych kwestii w sposób priorytetowy;
16. wzywa do skutecznego wdrożenia środków mających na celu zapewnienie profesjonalizmu, niezależności, uczciwości i odpowiedzialności sądów i prokuratury, w tym poprzez skuteczne wdrożenie kodeksów etyki zawodowej i przełomowej ustawy o prokuraturze, zapewniającej trwałe rozwiązania w sprawach prowadzonych przez prokuraturę specjalną, jak również rozliczalność za przestępstwa wynikające z nielegalnego zakładania podsłuchów na dużą skalę; apeluje o podjęcie dodatkowych wysiłków we wszystkich instytucjach sądowych, aby przyczynić się do przywrócenia zaufania publicznego do wymiaru sprawiedliwości;
17. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie bezstronności, przejrzystości i rozliczalności sądownictwa w drodze proaktywnych działań podejmowanych przez Radę Sądowniczą oraz apeluje o skuteczne wdrożenie zmienionej ustawy o Radzie Prokuratorów; apeluje o pełne wykorzystanie mechanizmów w celu skonsolidowania profesjonalizmu i etyki zawodowej sędziów w drodze weryfikacji, dochodzeń finansowych i konfiskat mienia; wyraża zaniepokojenie ograniczonym dostępem do wymiaru sprawiedliwości podczas pandemii COVID-19 i zachęca władze do przyspieszenia cyfryzacji sądownictwa i powiązanych organów administracji;

Czwartek, 25 marzec 2021

18. zachęca do ukończenia reform instytucjonalnych i doprowadzenia do końca trwających reform w dziedzinie bezpieczeństwa i wywiadu, zapewnienia niezależności finansowej, operacyjnej i funkcjonalnej nowej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego i Operacyjnej Agencji Technicznej, a także merytorycznego nadzoru parlamentarnego nad tajnymi służbami;
19. wzywa do kontynuowania proaktywnych działań na rzecz zwalczania przestępczości zorganizowanej i korupcji poprzez systematyczne środki zapobiegawcze, prowadzenie dochodzeń finansowych, ściganie przestępstw finansowych, w tym prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, a także przyjęcie odpowiednich sankcji; apeluje o kontynuowanie wysiłków na rzecz rozpoczęcia operacji mających na celu rozbijanie siatek przestępczych zaangażowanych w różne formy nielegalnego handlu, takie jak handel bronią palną, ludźmi i narkotykami; wzywa ten kraj do dalszego dostosowania się do dorobku prawnego UE oraz do prowadzenia systematycznych dochodzeń finansowych, zintensyfikowania działań w zakresie identyfikacji, śledzenia, zamrażania i konfiskaty nielegalnie uzyskanego mienia i zarządzania nim;
20. zachęca do podjęcia środków wzmacniających nowo ustanowione Biuro ds. Odzyskiwania Mienia oraz do usprawnienia walki z praniem pieniędzy i przestępstwami gospodarczymi; apeluje o wzmoczenie wspólnych wysiłków na rzecz walki z przestępczością zorganizowaną, gospodarczą oraz cyberprzestępczością, w tym poprzez sprawniejszą koordynację i współpracę z Europolem;
21. uznaje postępy w zakresie przeciwdziałania szeroko rozpowszechnionej korupcji, w tym dzięki wzmocnieniu dochodzeń w przypadkach korupcji na wysokim szczeblu, nadużycia piastowanego stanowiska i nielegalnego wzbogacenia; zwraca uwagę na znaczenie wzmocnienia wiodącej roli Komisji Antykorupcyjnej i współpracy z nią w tym zakresie;
22. apeluje do prokuratury o rozpatrzenie poważnych przypadków oraz o proaktywne podejmowanie dalszych działań związanych z poważnymi przypadkami zgłaszanymi przez agencje ds. walki korupcją i audytu, a także przez sygnalistów;
23. wzywa władze Macedonii Północnej do kontynuowania i wzmocnienia wysiłków na rzecz zwalczania radykalizacji postaw i terroryzmu oraz do zajęcia się kwestią zagranicznych bojowników terrorystycznych poprzez stałą transgraniczną wymianę informacji i zwiększoną współpracę między agencjami bezpieczeństwa a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, przywódcami religijnymi, społecznościami lokalnymi oraz instytucjami edukacyjnymi, zdrowotnymi i społecznymi, a także poprzez odpowiednie działania na rzecz reintegracji;

Funkcjonowanie demokratycznych instytucji

24. przypomina, że konstruktywna rola, jaką odgrywa opozycja, ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania Sobrania i przyjęcia kluczowego ustawodawstwa, w tym dotyczącego reform związanych z procesem przystąpienia do UE i integracji z NATO;
25. wyraża uznanie dla zaangażowania partii rządzących i opozycyjnych w Sobraniu w podejmowanie kluczowych decyzji we wspólnym interesie narodowym; zauważa, że intensywniejszy dialog polityczny między wszystkimi partiami politycznymi jest warunkiem wstępnym dobrego sprawowania rządów i funkcjonowania ustawodawstwa; wzywa wszystkie partie w parlamencie do zachowania konstruktywnej postawy, powstrzymania się od stosowania nacjonalistycznej i podburzającej retoryki oraz do podjęcia w dobrej wierze dialogu politycznego, zwłaszcza w odniesieniu do kluczowych wysiłków prozdrowotnych, gospodarczych, społecznych i politycznych mających na celu uporanie się z kryzysem związanym z COVID-19;
26. przypomina o znaczeniu dialogu im. Jeana Monneta w zakresie budowania zaufania, wzmacniania kultury demokratycznej oraz zwiększania potencjału parlamentarnego poprzez ułatwianie dialogu politycznego w Sobraniu; z zadowoleniem przyjmuje konstruktywne, międzypartyjne zaangażowanie w dialog im. Jeana Monneta oraz zobowiązanie do wdrożenia jego wniosków, jak również zwołanie czwartej rundy dialogu;
27. wzywa Sobranie do usprawnienia procesu legislacyjnego poprzez ograniczenie do minimum stosowania procedur przyspieszonych, poprawę przejrzystości, zapewnienie terminowego i inkluzywnego dostępu do informacji o procesie stanowienia prawa oraz prowadzenie odpowiednich konsultacji i ocen skutków; przypomina o potrzebie ulepszenia regulaminu parlamentu na zasadzie konsensusu w celu wzmocnienia pozycji Sobrania oraz mechanizmów legislacyjnych, nadzorczych i budżetowych; ponownie zwraca uwagę na znaczenie współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i jego stabilnego finansowania w celu zapewnienia rzetelnego nadzoru nad instytucjami publicznymi;

Czwartek, 25 marzec 2021

28. odnotowuje sprawne przeprowadzenie wyborów parlamentarnych 15 lipca 2020 r.; przypomina, że ich stabilność prawna została jednak naruszona przez częste zmiany ram prawnych i regulacyjnych; podkreśla potrzebę dokładnego wdrożenia zaległych zaleceń zawartych w sprawozdaniu końcowym Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR), w tym terminowego, obejmującego wszystkie zainteresowane strony i kompleksowego przeglądu ordynacji wyborczej przed przyszłymi wyborami, przy czym konieczne jest podjęcie dalszych wysiłków, aby zapewnić, że listy wyborców są aktualne i dokładne;
29. wzywa do podjęcia dodatkowych środków w celu poprawy przejrzystości finansowania partii politycznych oraz zapewnienia demokratycznych, konkurencyjnych i reprezentatywnych mechanizmów funkcjonowania wewnątrzpartyjnego, w tym poprzez odpowiedni niezależny nadzór; przypomina o potrzebie skutecznego wdrożenia zaleceń Państwowej Izby Kontroli;
30. wzywa nowy rząd do priorytetowego potraktowania reformy administracji publicznej poprzez wprowadzenie i systematyczne stosowanie merytorycznych standardów przy powoływaniu na stanowiska publiczne i awansach, promowanie kultury przejrzystości, niezależności zawodowej, odpowiedzialności, uczciwości oraz równej reprezentacji płci i grup etnicznych w służbie cywilnej i przedsiębiorstwach państwowych, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej ochrony sygnalistów; wzywa do ścisłego stosowania się do zaleceń Państwowej Komisji Antykorupcyjnej;
31. wzywa władze do zapewnienia pełnej przejrzystości przez dalszą poprawę dostępu do informacji, w tym na temat COVID-19, oraz przez zapewnienie regularnej wymiany aktualnych informacji między agencjami za pomocą otwartego rządowego portalu informacyjnego oraz dzięki pełnej funkcjonalności Agencji ds. Ochrony Swobodnego Dostępu do Informacji Publicznej;
32. zachęca władze do odzyskania i otwarcia odpowiednich archiwów jugosłowiańskich tajnych służb; jest zdania, że przejrzyste podejście do totalitarnej przeszłości, obejmujące otwarcie archiwów tajnych służb, stanowi krok w kierunku dalszej demokratyzacji, rozliczalności i siły instytucji, zarówno w samym kraju, jak i w regionie Bałkanów Zachodnich jako całości;
33. podkreśla potrzebę dalszych udoskonaleń w zakresie przejrzystości i widoczności finansowania unijnego, zapewniających skuteczną kontrolę, audyt i działania następcze;

Prawa podstawowe

34. wyraża poparcie dla starań na rzecz zapewnienia polityk integracji, aby chronić podstawowe wolności i prawa wszystkich obywateli, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, wspólnot etnicznych, mniejszości etnicznych, osób LGBTIQ+ oraz bezrobotnych o niskich kwalifikacjach; wzywa władze do złagodzenia nieproporcjonalnie niekorzystnych skutków pandemii COVID-19 dla społeczności mniejszościowych oraz do nasilenia walki z nierównościami;
35. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nadal gwarantowana jest wolność religii i przekonań oraz że dyskryminacja ze względu na wyznanie jest ogólnie zakazana;
36. wzywa krajowy organ koordynacyjny do spraw wdrożenia krajowego planu działania w sprawie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych do systematycznego angażowania się w prace organizacji wspierających osoby z niepełnosprawnościami; zwraca uwagę na potrzebę dalszej deinstytucjonalizacji oraz uchylenia przepisów umożliwiających pozbawianie osób wolności bez ich zgody; podkreśla potrzebę zagwarantowania odpowiednich zasobów i infrastruktury w celu zapewnienia niezbędnej ochrony socjalnej oraz godnych warunków życia osobom z niepełnosprawnościami; z zadowoleniem przyjmuje krajowy plan działania w sprawie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz fakt, że krajowy organ koordynacyjny do spraw wdrażania Konwencji odbywa regularne spotkania;
37. z zadowoleniem przyjmuje zwrócenie większej uwagi na politykę integracji Romów i jej finansowanie oraz wzywa władze do zwiększenia tempa i możliwości wdrażania, koordynacji, monitorowania i wykorzystania funduszy, w tym w zakresie mieszkalnictwa i aktywnej polityki rynku pracy, zgodnie z deklaracją poznańską z 2019 r. w sprawie integracji Romów w ramach procesu rozszerzenia UE; zachęca władze do zapewnienia niezakłóconego wdrożenia ustawy o osobach bez uregulowanego statusu cywilnego oraz do rozwiązania problemu braku dowodów tożsamości wśród Romów;
38. z zaniepokojeniem odnotowuje powszechne nawoływanie do nienawiści, w tym również w mediach społecznościowych, zwłaszcza wobec Romów, osób LGBTIQ+ oraz innych grup, krajów i narodów znajdujących się w trudnej sytuacji; wzywa do skutecznego wdrożenia odpowiednich ram regulacyjnych, zapewniających wyraźne rozróżnienie między swobodną debatą publiczną a nawoływaniem do nienawiści, zniesławieniem lub nawoływaniem do przemocy, a także do zwiększenia zdolności organów ścigania w celu ochrony przed przestępstwami z nienawiści, mową nienawiści i przemocą ze względu na płeć; jest zaniepokojony przypadkami brutalności policji wobec społeczności znajdujących się w trudnej sytuacji;

Czwartek, 25 marzec 2021

39. z zadowoleniem odnotowuje pozytywne kroki w kierunku instytucjonalnego wsparcia na rzecz promowania praw człowieka przysługujących osobom LGBTI+, lecz zauważa również, że problemem pozostaje dyskryminacja społeczności LGBTI+ oraz że priorytetowo należy traktować wdrażanie ram regulacyjnych przez instytucje państwowe; apeluje o intensyfikację działań przeciwko nawoływaniu do nienawiści i przestępstwom z nienawiści wobec osób LGBTI+ oraz na rzecz zgłaszania takich przestępstw i położenia kresu bezkarności;

40. z zadowoleniem przyjmuje ponowne przyjęcie ustawodawstwa antydyskryminacyjnego przez wszystkie partie polityczne oraz z zadowoleniem przyjmuje przejrzysty proces powołania Komisji ds. Ochrony przed Dyskryminacją, co zapewni ochronę i włączenie wszystkich grup zmarginalizowanych; zachęca *Sobranie* do przyjęcia ustawodawstwa, które umożliwi uproszczoną, przejrzystą i dostępną procedurę prawną w zakresie uzgadniania płci w oparciu o zasadę samostanowienia oraz zapobiegnie dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową; odnotowuje organizację pierwszej w historii parady Skopje Pride w czerwcu 2019 r.;

41. wzywa do dalszych konstruktywnych wysiłków na rzecz wzmocnienia ogólnie spokojnych stosunków między grupami etnicznymi, a także do uznania wszystkich społeczności i ich dziedzictwa kulturowego oraz zapewnienia im ochrony i odpowiedniego wsparcia; apeluje o ochronę praw społeczności niemających większości oraz o ich odpowiednią integrację i reprezentację w życiu publicznym i w mediach poprzez zapewnienie wystarczających zasobów ludzkich i finansowych instytucjom odpowiedzialnym za politykę dotyczącą mniejszości, przy pełnym wykorzystaniu wzmocnionego mandatu Agencji ds. Realizacji Praw Społeczności w zakresie monitorowania instytucji publicznych i kierowania nimi w kwestii wypełniania ich zobowiązań prawnych wobec mniejszości;

42. wzywa Macedonię Północną do dalszego wdrażania umowy ramowej z Ochrydy; popiera ponowne rozpatrzenie ustawy o używaniu języków zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej przedstawionymi w porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie agencji i inspektoratu nadzorujących ogólne wdrażanie ustawy o używaniu języków i przypomina o potrzebie zapewnienia równego i niedyskryminacyjnego kształcenia w językach mniejszości;

43. zachęca Ministerstwo ds. Systemu Politycznego i Relacji Wewnętrznych do promowania spójności społecznej przez wdrażanie strategii „jednego społeczeństwa dla wszystkich” oraz apeluje do władz o stawienie czoła utrzymującym się wyzwaniom polegającym na dyskryminacji, wykluczeniu i niewystarczającej reprezentacji; podkreśla potrzebę zapewnienia, aby wszystkim mniejszościom zamieszkującym Macedonię Północną udzielono odpowiedniego wsparcia i aby mogły one prowadzić życie wolne od zastraszania i wszelkich form dyskryminacji;

44. z zadowoleniem przyjmuje stałą poprawę w zakresie konsultacji publicznych i apeluje o dalsze postępy w zakresie zapewnienia znaczącego i terminowego włączenia społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne w różnych obszarach polityki, a także w zakresie zabezpieczenia stabilności finansowania sektora pozarządowego; zauważa, że restrukturyzacja budżetu powinna podlegać odpowiednim procesom konsultacji i nie powinna podważać zrównoważonego charakteru sektora społeczeństwa obywatelskiego;

45. wzywa Macedonię Północną do zagwarantowania funkcjonalnej niezależności organów zajmujących się prawami podstawowymi, odpowiedniego przydziału funduszy na ich rzecz oraz całkowicie przejrzystych, pluralistycznych i opartych na merytorycznych kryteriach nominacji ich członków, co przyczyni się do poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju; z zadowoleniem przyjmuje powołanie nowego rzecznika praw obywatelskich i wzywa do ściślejszej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim; pochwala wzmocnienie biura rzecznika praw obywatelskich oraz apeluje do władz o intensyfikację wdrażania jego zaleceń; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie zewnętrznego mechanizmu nadzoru policyjnego w biurze rzecznika praw obywatelskich i wzywa do dalszych wysiłków na rzecz rozwiązania problemu bezkarności policji poprzez systematyczne stosowanie zabezpieczeń przed niewłaściwym traktowaniem przez policję, korzystanie z prawdziwie niezależnych śledczych oraz poprzez usprawnione mechanizmy monitorowania policji;

46. z zadowoleniem przyjmuje niedawną aktualizację ustawy o zapobieganiu przemocy i ochronie przed przemocą, w tym domową, wobec kobiet; wzywa władze do skutecznego wdrożenia tych przepisów i zapobiegania przemocy ze względu na płć i przemocy wobec dzieci, a także do zapewnienia ochrony poprzez ustanowienie skutecznego mechanizmu gromadzenia dowodów i ścigania sprawców; podkreśla znaczenie środków zapobiegawczych, a także ochrony i wsparcia dla ofiar przemocy ze względu na płć i przemocy domowej, którą pogłębiła pandemia COVID-19;

47. apeluje do Macedonii Północnej o wzmoczenie wysiłków na rzecz równouprawnienia płci i praw kobiet, w tym przez priorytetowe traktowanie uwzględniania aspektu płci oraz pogłębioną współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, w szczególności z organizacjami kobiet;

Czwartek, 25 marzec 2021

48. wzywa ustawodawców i wszystkie partie polityczne Macedonii Północnej do podjęcia kroków w celu zwiększenia reprezentacji kobiet na wszystkich stanowiskach decyzyjnych z wyboru i nominacji, zgodnie z pozytywnymi tendencjami w zakresie reprezentacji parlamentarnej, do czego przyczyniają się obowiązkowe parytety płci; zachęca władze do dalszego zajęcia się problemem niewdrożenia praw kobiet, braku równowagi płci i zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć wśród siły roboczej, do podjęcia działań w zakresie stereotypów płciowych, dyskryminacji w przepisach prawnych dotyczących urlopu macierzyńskiego i molestowania w miejscu pracy oraz do zapewnienia odpowiednich warunków w zakresie opieki nad dziećmi;

49. z zadowoleniem przyjmuje starania tego kraju na rzecz zacieśniania współpracy w zakresie zarządzania nielegalną migracją, ochrony granic i spełniania podstawowych potrzeb uchodźców, osób ubiegających się o azyl i migrantów; wzywa do dalszego wzmocnienia ochrony międzynarodowej osób potrzebujących oraz do zapobiegania naruszeniom prawa międzynarodowego, takim jak domniemane operacje zawracania; apeluje do władz o wprowadzenie mechanizmu aktywnego monitorowania oraz o podjęcie niezbędnych środków w celu zapobiegania tym naruszeniom prawa międzynarodowego; podkreśla, że wkład Macedonii Północnej w ochronę granic zewnętrznych Unii Europejskiej ma zasadnicze znaczenie, oraz apeluje do UE o wzmocnienie wsparcia na rzecz ochrony granic w regionie; odnotowuje postępy poczynione w zwalczaniu handlu ludźmi i przemytu ludzi oraz przypomina o potrzebie ustanowienia skutecznego mechanizmu zarządzania nielegalnymi przepływami migracyjnymi i zwalczania siatek przemytniczych, ponieważ kraj ten pozostaje na jednym z głównych szlaków migracyjnych; odnotowuje prowadzoną współpracę i popiera finalizację umowy o statusie z Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), która ułatwiłaby lepszą ochronę granic i walkę z przestępczością transgraniczną przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych; zachęca ten kraj do przyjęcia strategii na rzecz integracji migrantów, w tym ponownej integracji osób powracających;

Media

50. uznaje, że należy jeszcze bardziej poprawić warunki ogólnie sprzyjające wolności wypowiedzi i niezależności mediów poprzez poprawę ram prawnych, samoregulacji oraz przejrzystości w zakresie własności i rynku reklamy, przy jednoczesnym zwiększeniu stabilności finansowania i bezstronności mediów publicznych i prywatnych, zagwarantowaniu finansowania mediów ze środków budżetowych na podstawie określonych zasad, zapewnieniu przejrzystości oraz ograniczeniu reklamy politycznej, co zagwarantuje uczciwą konkurencję i zapewni niezależną politykę redakcyjną;

51. apeluje do władz o szybkie wdrożenie systemowych reform mediów, które ożywiłyby konkurencję, zwiększyły niezależność i zdolności nadawcy publicznego oraz regulatora mediów, a także wsparłyby dziennikarstwo śledcze;

52. odnotowuje działania podjęte w celu wzmocnienia samoregulacji mediów za pomocą rejestru profesjonalnych mediów internetowych i podwyższenie poziomu norm zawodowych za pomocą karty dotyczącej warunków pracy dziennikarzy oraz projektu sprawiedliwej umowy o pracę dla mediów cyfrowych;

53. wzywa do przyjęcia środków zabezpieczających niezależność finansową i operacyjną nadawcy publicznego oraz Agencji ds. Audialnych i Audiowizualnych Usług Medialnych; pochwała wysiłki Agencji na rzecz monitorowania przejrzystości własności mediów oraz zwalczania przypadków nawoływania do nienawiści, dyskryminacji i gróźb wobec reporterów;

54. zachęca wszystkie podmioty w krajobrazie politycznym i medialnym do przyjęcia postawy inkluzywnej, co zapewni sprawiedliwą reprezentację wszystkich odnośnych politycznych punktów widzenia, pomagając obywatelom w podjęciu świadomego i demokratycznego wyboru;

55. zachęca do dalszego ulepszania ram prawnych, zapewnienia skutecznych środków poprawiających bezpieczeństwo dziennikarzy i zwalczania bezkarności sprawców przestępstw przeciwko reporterom; wzywa do przeprowadzenia skutecznych dochodzeń w sprawie gróźb fizycznych i ataków słownych skierowanych przeciwko pracownikom mediów;

56. jest zaniepokojony kampaniami dezinformacyjnymi i ingerencjami z zagranicy, których celem jest nasilenie napięć etnicznych, szkodliwe oddziaływanie na stosunki międzynarodowe i reputację kraju, zniekształcanie opinii publicznej, zakłócanie procesu wyborczego oraz stwarzanie poważnych zagrożeń dla wolności mediów, demokratycznych społeczeństw i instytucji, podstawowych praw i wolności oraz praworządności;

Czwartek, 25 marzec 2021

57. zwraca uwagę na znaczenie zapewnienia wolności mediów i propagowania wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów w walce z powszechną dezinformacją, fałszywymi informacjami, retoryką nacjonalistyczną i nawoływaniem do nienawiści; podkreśla potrzebę zbadania źródeł kampanii dezinformacyjnych i zagranicznej ingerencji w mediach; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i Komisję do poprawy koordynacji i strategicznego przeciwdziałania dezinformacji i zagrożeniom hybrydowym, które mają na celu osłabienie perspektywy europejskiej w całym regionie; wzywa do utworzenia centrum doskonałości ukierunkowanego na Bałkany, aby przeciwdziałać dezinformacji;

Reformy społeczno-gospodarcze

58. zwraca uwagę na szkodliwe skutki gospodarcze i społeczne COVID-19 i wyraża poparcie dla szeregu środków, które zostały podjęte w celu złagodzenia skutków pandemii; wzywa władze do pełnego użytkowania dalszego związanego z pandemią COVID wsparcia ze strony UE i powiązanych mechanizmów, przy wykorzystaniu możliwości oferowanych przez Plan gospodarczo-inwestycyjny dla Bałkanów Zachodnich, mający na celu zbliżenie regionu do jednolitego rynku UE; z zadowoleniem odnotowuje kwotę 4 mln EUR na rzecz natychmiastowego wsparcia dla służby zdrowia i kwotę 62 mln EUR na ożywienie społeczne i gospodarcze, udostępnione przez UE Macedonii Północnej na początku pandemii i uzupełnione pakietem pomocy makrofinansowej o wartości 160 mln EUR w formie pożyczek;

59. z zadowoleniem przyjmuje pakiet dotacji o wartości 70 mln EUR z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej II (IPA II) w celu sfinansowania dostępu partnerów z Bałkanów Zachodnich do szczepionek przeciwko COVID-19; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przydzielenia wystarczającej liczby szczepionek COVID-19 obywatelom wszystkich krajów Bałkanów Zachodnich; zachęca do współpracy regionalnej w dziedzinie zdrowia, w szczególności w zakresie chorób transgranicznych, z myślą o zmniejszeniu obciążenia regionu;

60. zachęca rząd do priorytetowego traktowania środków mających na celu ograniczenie recesji gospodarczej i zaspokojenie potrzeb strukturalnych, takich jak braki w kształceniu i szkoleniu, a także odpływ wykwalifikowanych pracowników i braki inwestycyjne w zakresie infrastruktury, większa dywersyfikacja, poprawa konkurencyjności, postępy w dziedzinie cyfryzacji oraz rozwiązanie problemu gospodarki nieformalnej; przypomina o znaczeniu wzmocnienia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw;

61. odnotowuje wysiłki rządu na rzecz uchwalenia ustawy o płacach minimalnych i poszerzenia zakresu pomocy społecznej; zachęca władze do unowocześnienia kodeksu podatkowego, poprawy zdolności, zwiększenia personelu i poprawy warunków pracy w publicznych systemach opieki zdrowotnej i ubezpieczeń zdrowotnych, a także do poprawy dostępu do nich; wzywa do przyjęcia ukierunkowanych środków dotyczących ubóstwa dzieci i ubóstwa energetycznego, które to problemy pogłębiła pandemia;

62. wzywa do zintensyfikowania działań społeczno-gospodarczych mających na celu przeciwdziałanie niżowi demograficznemu oraz drenażowi mózgowi w ramach aktywnej polityki rynku pracy, która ogranicza bezrobocie długotrwałe;

63. podkreśla potrzebę kontynuowania wysiłków mających na celu zapewnienie niedyskryminacyjnego dostępu do rynku pracy dla obywateli UE, swobody świadczenia usług, wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych oraz eliminacji barier pozataryfowych w handlu;

64. przypomina o znaczeniu zapewnienia terminowych, kompleksowych międzysektorowych danych statystycznych o wysokiej jakości oraz wzywa Macedonię Północną do przeprowadzenia długo oczekiwanego spisu ludności;

Energia, transport i środowisko

65. przypomina, że nadal potrzeba znaczących działań, aby osiągnąć cele w zakresie efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych, bezpieczeństwa dostaw i redukcji emisji;

66. zaleca skoncentrowanie inwestycji publicznych na zrównoważonym wzroście i tworzeniu miejsc pracy oraz wzywa ten kraj do zwiększenia bezpieczeństwa i trwałości dostaw energii dzięki zwiększeniu wydajności i dywersyfikacji poprzez zrównoważone wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;

67. z zadowoleniem przyjmuje uchwalenie ustawy o efektywności energetycznej i zachęca Macedonię Północną do jej wdrożenia; z zadowoleniem przyjmuje postępy w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z trzeciego pakietu energetycznego oraz utworzenie zintegrowanego regionalnego rynku energii za pomocą przyszłych elektroenergetycznych i gazowych połączeń wzajemnych z sąsiednimi krajami; apeluje o podjęcie kroków w celu zapewnienia konkurencyjności na rynku kolejowym, postępow w budowie odpowiednich korytarzy kolejowych oraz funkcjonalności odpowiednich przejść granicznych;

Czwartek, 25 marzec 2021

68. apeluje do Komisji o rygorystyczne wdrażanie zasady „więcej za więcej”, w szczególności w odniesieniu do Macedonii Północnej, w kontekście IPA III lub Planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich, ze względu na istotne postępy odnotowane przez ten kraj w okresie sprawozdawczym oraz jako oznakę solidarności ze strony Unii;

69. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie planu gospodarczo-inwestycyjnego oraz strategii ekologicznej dla Bałkanów Zachodnich, które wesprą transformację ekologiczną i cyfrową w regionie oraz szerszą współpracę regionalną i transgraniczną, a także przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego; przypomina o ich potencjale w zakresie poprawy infrastruktury publicznej i połączeń regionalnych, zwłaszcza za pośrednictwem korytarza kolejowego i drogowego VIII do Bułgarii, gazowych połączeń międzysystemowych z Kosowem, Serbią i Grecją, a także projektu terminalu skroplonego gazu ziemnego w Aleksandropolis; ponownie przypomina, jak ważne jest rozwinięcie połączeń lotniczych w krajach Bałkanów Zachodnich i z państwami członkowskimi UE; podkreśla, że inwestycje w ramach europejskiego partnerstwa innowacyjnego muszą przyczynić się do realizacji celów porozumienia paryskiego i unijnych celów w zakresie dekarbonizacji oraz obejmować oceny ex ante dotyczące oddziaływania na środowisko; podkreśla strategiczną wartość poprawy łączności i integracji gospodarczej między Macedonią Północną a jej sąsiadami;

70. pochwala Macedonię Północną jako pierwszy z krajów Bałkanów Zachodnich, który opracował projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, stanowiącego solidną podstawę dla opracowania ambitnej wersji końcowej planu, który zostanie opracowany zgodnie z zobowiązaniami wynikającymi ze wspólnoty energetycznej;

71. wzywa do budowania politycznej woli wdrożenia porozumienia paryskiego oraz ambitnych planów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, obejmujących m.in. ograniczenie rozwoju energii wodnej na obszarach chronionych, ochronę różnorodności biologicznej i zapewnienie odpowiedzialności za środowisko;

72. ponawia apel o zajęcie się alarmującymi poziomami zanieczyszczenia powietrza, w szczególności na obszarach miejskich, poprzez przejście na zrównoważoną energię, ogrzewanie i transport, a także poprzez inwestycje w odnawialne źródła energii, poprawę koordynacji międzysektorowej, zwiększenie finansowania lokalnego i krajowego, zapewnienie zgodności z pułapami emisji dla dużych obiektów spalania energetycznego oraz opracowanie krajowej strategii wycofywania węgla;

73. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w zakresie poprawy jakości wody i przypomina o potrzebie zwiększenia zdolności oczyszczania ścieków, zmniejszenia wysokich wskaźników uwalniania odpadów z tworzyw sztucznych do środowiska morskiego, priorytetowego potraktowania kwestii budowy zintegrowanego regionalnego systemu gospodarowania odpadami oraz promowania recyklingu;

74. wzywa władze do podjęcia niezbędnych działań w celu zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Ochrydy poprzez zapewnienie pełnego wdrożenia zalecenia UNESCO w sprawie regionu Ochrydy;

Współpraca regionalna i polityka zagraniczna

75. przypomina o kooperacyjnym i konstruktywnym podejściu przyjętym przez Macedonię Północną przez cały czas trwania negocjacji w sprawie porozumienia znad Prespy z Grecją oraz traktatu o stosunkach dobrosąsiedzkich z Bułgarią, co świadczy o strategicznym zaangażowaniu się tego kraju na rzecz integracji europejskiej; zauważa, że państwa członkowskie UE powinny ułatwić jak najszybsze zorganizowanie konferencji międzyrządowej z Macedonią Północną, aby uznać wysiłki tego kraju w procesie przystąpienia do UE, a także zapobiec dalszym opóźnieniom, które podważyłyby korzyści płynące z pojednania w regionie;

76. ubolewa z powodu ciągłego braku postępów we wdrażaniu wcześniejszych zaleceń Parlamentu Europejskiego dotyczących dyskryminacji obywateli otwarcie wyrażających swoją tożsamość bułgarską lub pochodzenie etniczne;

77. zdecydowanie zachęca władze i społeczeństwo obywatelskie do podjęcia odpowiednich działań na rzecz historycznego pojednania w celu przewyciężenia podziałów między grupami etnicznymi i narodowymi (łącznie z obywatelami narodowości bułgarskiej) oraz wewnątrz nich;

78. ponownie wyraża swoje pełne poparcie dla zacieśnionej współpracy regionalnej i apeluje do wszystkich stron o zapewnienie pełnego, spójnego i prowadzonego w dobrej wierze wdrażania porozumienia znad Prespy zawartego z Grecją oraz traktatu o stosunkach dobrosąsiedzkich zawartego z Bułgarią, gdyż obydwa dokumenty stanowią ważne elementy stosunków dwustronnych; wzywa partnerów do dalszego zaangażowania się i do dwustronnego rozwiązywania wszystkich nierozstrzygniętych kwestii dwustronnych, które nie mają wpływu na proces akcesyjny, do konstruktywnego działania oraz do powstrzymania się od działań mogących zaszkodzić integracji europejskiej i szeroko rozumianym interesom UE;

Czwartek, 25 marzec 2021

79. zauważa, że podstawą współpracy regionalnej musi być wspólna przyszłość w UE, otwarty dialog ponad sporami regionalnymi i dotyczącymi trudnej przeszłości, a także poszanowanie podstawowych wartości europejskich; apeluje o tworzenie nowych możliwości politycznego i strategicznego dialogu wysokiego szczebla z krajami Bałkanów Zachodnich, przez organizowane regularnie szczyty UE–Bałkany Zachodnie oraz zintensyfikowane kontakty ministerialne, w celu wzmocnienia politycznej odpowiedzialności za proces rozszerzenia oraz zapewnienia wyrazistszego ukierunkowania i zaangażowania na wysokim szczeblu, do czego zmierza również zmieniona metodyka rozszerzenia;

80. wyraża ubolewanie, że Rada nie była w stanie przyjąć ram negocjacyjnych; oczekuje szybkiego przyjęcia ram negocjacyjnych, aby uniknąć dalszych opóźnień i jak najszybciej zorganizować pierwszą konferencję międzyrządową rozpoczynającą rozmowy akcesyjne; popiera wszelkie wysiłki na rzecz ułatwienia dialogu, a tym samym ugotowania drogi dla realistycznego porozumienia; zaznacza, że idea Unii Europejskiej polega na przewyciężaniu sporów regionalnych i trudnej przeszłości z myślą o wspólnej pracy i budowie dobrobytu na rzecz lepszej, pokojowej przyszłości;

81. wyraża ubolewanie, że Bułgaria i Macedonia Północna nadal nie osiągnęły porozumienia w sprawie nierozwiązanych kwestii dwustronnych; przypomina o znaczeniu stałego dialogu w celu osiągnięcia trwałych rezultatów we wdrażaniu w dobrej wierze umów dwustronnych, przy pełnym wykorzystaniu ram i celów traktatu o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy między obydwojoma krajami; z zadowoleniem przyjmuje mianowanie specjalnego przedstawiciela Macedonii Północnej ds. Bułgarii i podkreśla znaczenie stałego dialogu w celu osiągnięcia trwałego porozumienia w bieżących kwestiach dwustronnych; zachęca Bułgarię i Macedonię Północną do wypracowania kompromisu dotyczącego planu działania, który będzie obejmował konkretne środki i którego wdrożenie będzie regularnie oceniane na podstawie traktatu o przyjaźni;

82. wyraża uznanie dla Macedonii Północnej i Bułgarii z powodu udanego wspólnego przewodnictwa w procesie berlińskim na rzecz Bałkanów Zachodnich i z powodu jego ważnych osiągnięć;

83. apeluje o wdrożenie zinstytucjonalizowanego i odpowiednio finansowanego ze środków publicznych dialogu młodzieżowego między Macedonią Północną a Grecją oraz między Macedonią Północną a Bułgarią, wzorowanego na Francusko-Niemieckim Biurze Młodzieży;

84. ponawia wezwanie do wszystkich regionalnych przywódców politycznych o podjęcie pilnych działań w celu powołania komisji regionalnej (RECOM), której zadaniem będzie ustalenie faktów dotyczących wszystkich ofiar zbrodni wojennych i innych poważnych przypadków naruszenia praw człowieka popełnionych na terytorium byłej Jugosławii, w oparciu o znaczące prace przeprowadzone przez koalicję na rzecz RECOM;

85. z zadowoleniem odnotowuje przystąpienie Macedonii Północnej do NATO w dniu 27 marca 2020 r. oraz jej stałe zaangażowanie na rzecz ram bezpieczeństwa euroatlantyckiego; z zadowoleniem przyjmuje wkład tego kraju w misje prowadzone przez NATO, w międzynarodowe siły pokojowe w Kosowie (KFOR) za pośrednictwem centrum koordynacji kraju przyjmującego, a także jego formalną współpracę z Europejską Agencją Obrony; apeluje do Macedonii Północnej o kontynuację wysiłków na rzecz dostosowania się do standardów wojskowych i operacyjnych w celu wzmocnienia interoperacyjności i spójności między UE a państwami NATO; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Macedonii Północnej w inicjatywę „Czysta sieć”;

86. podkreśla potrzebę wzmocnienia przez UE i Stany Zjednoczone swoich partnerstw z Bałkanami Zachodnimi i ich koordynacji, aby przyspieszyć kluczowe reformy oraz wzmocnić sprawowanie rządów i pojednanie;

87. docenia coraz wyższy poziom dostosowania się przez Macedonię Północną do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i zachęca ten kraj do dalszych wysiłków w tym kierunku, zwłaszcza z uwagi na środki ograniczające wobec Rosji; wyraża uznanie dla Macedonii Północnej za jej stały wkład w bieżące misje i operacje UE w zakresie zarządzania kryzysowego oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, a także podkreśla potrzebę utrzymania tego zaangażowania w przyszłości; wyraża zaniepokojenie rosnącą zależnością gospodarczą i energetyczną kraju od państw trzecich;

88. z zadowoleniem przyjmuje niezmiennie zaangażowanie Macedonii Północnej w inicjatywy regionalne oraz wzywa do stałego wdrażania zobowiązań poprzez różne ramy regionalne, które przyczyniają się do rozwoju wspólnego rynku regionalnego;

o

o o

89. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Rady, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz prezydentowi, rządowi i Zgromadzeniu Republiki Macedonii Północnej.